

Роман Деніела Кіза – це не лише неймовірна історія однієї людини. Це історія про загадки психіки індивіда, про таємний і досі не розгаданий на сто відсотків процес, що відбувається на підсвідомому рівні, про те, як певні події можуть спричинити жахливі наслідки для особистості. І у реальній історії, і в книзі немає остаточної правильної відповіді на питання. Але у примітках автор зауважує, що наукові дослідження щодо значення дивної електроенцефалограми Біллі Міллігана пролили світло: під час експерименту з групою здорових людей і тих, що мають синдром множинної особистості, виявилось, що «у здорових індивідів і їхніх вигаданих внутрішніх «я» не спостерігалось помітної різниці в активності мозкових хвиль, проте різні альтер-его пацієнтів із синдромом множинної особистості продемонстрували суттєві відмінності як від стрижневої особистості, так і одне від одного» [1, с. 507].

Література

1. Кіз Д. Таємнича історія Біллі Міллігана : роман / переклад з англ. О. Стусенко. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 512 с.

Тетяна Шарова

ПОДОРОЖ ЗА ЩАСТЯМ, АБО ОЧИЩЕННЯ ДУШІ ДОРОГОЮ СВЯТОГО ЯКОВА

*Дзвінка Матіяш. Дорога Святого Якова. Львів : Видавництво Старого
Лева. 2017. 227 с.*

Київ – Каміно-де-Сантьяго – це шлях, який долають герої у творі Дзвінки Матіяш «Дорога Святого Якова». Хто ніколи не подорожував з наплічником на спині, тому буде дуже важко розуміти героїв, які упродовж твору долають 900 км пішки. Особливо не зрозумілим буде твір тим людям, хто звик до комфорту та максимальних зручностей у побуті. Головні герої твору досягають мису Фіністерра, тобто, за словами авторки твору, Кінця Землі.

Дзвінка Матіяш представила читачам автобіографічний твір, який доповнила художніми деталями, вигаданими історіями. З твору зрозуміло, що сімейне подружжя вирушають у пішу подорож дорогою Святого Якова. Вони обов'язково повинні пройти цей шлях. Тільки тоді вони будуть

вважати справжніми паломниками та зможуть очиститись. З твору зрозуміло, що цей шлях долають не лише вони. У творі Дзвінка не називає своє ім'я, натомість постійно згадує ім'я свого чоловіка Євгена, який увесь шлях знаходиться з нею та допомагає здолати досить важкий іноді маршрут. Дзвінка присвячує твір «Дорога Святого Якова» своєму чоловікові Євгену, якого палко любить та за сюжетом твору подорожує із ним, тобто переповідає реальні події, які відбулися з ними у 2014 році.

Композиційно твір вибудовано досить цікаво. Авторка веде мову то від власного імені, то від імені чоловіка чи інших героїв твору. Уся розповідь побудована на коротких історіях, які траплялися на дорозі з героями. Частково історії розповідає сама авторка, а деякі ведуться від імені її чоловіка. Події у творі починаються 30 жовтня у Віністерра-Сантьяго-де-Компостела. Авторка на початку твору говорить про те, що «Дорога Святого Якова не має кінця. Вона веде далі, ніж далеко» [1, с. 7]. Справді, читаючи твір, складається враження, що так подорожувати можна все життя і ця дорога не має кінця: «Паломник, який розпочинає паломництво, ще не знає, що початок дороги вже містить у собі ті завершення» [1, с. 10].

За композицією твору Дзвінка Матіяш у заголовку розділу чи окремого з оповідання-історії виносить назву населеного пункту, куди крокують паломники та обов'язково вказує кількість кілометрів, які вони здолали між попереднім населеним пунктом та місцем призначення наприклад, Сан-Жан-П'є-де-Пор-Рожеваль (27 км) [1, с. 10], чи Ларрасоанья-Бурлата (13,2 км) [1, с. 20], і так цей шлях сягає 900 км – 42 населені пункти Іспанії. Слід зазначити, що кожна історія в назві має місце відправки ті місце призначення. Серед різноманітних населених пунктів Іспанії були й такі, де Дзвінка почувалася досить добре, наче вже там колись перебувала (рис. 1).

З представленого графіку можемо констатувати той факт, що головні герої твору щоденно долали різну кількість кілометрів, що було спричинено різноманітними факторами: погодними умовами, настроєм, а також зустрічними особами, що підтримували розмов під час пішого походу. На графіку представлені населені пункти та кількість кілометрів, які долали учасники подорожі з урахуванням одного дня упродовж подорожі. Так, наприклад, максимально герої подолали відстань від Бурлати до Зарігі, що становить 36 км. Натомість мінімальною відстанню, які пройшли наші паломники вважається маршрут від Монте до Госо до Сантьяго-де-Компостела – 4,5 км.

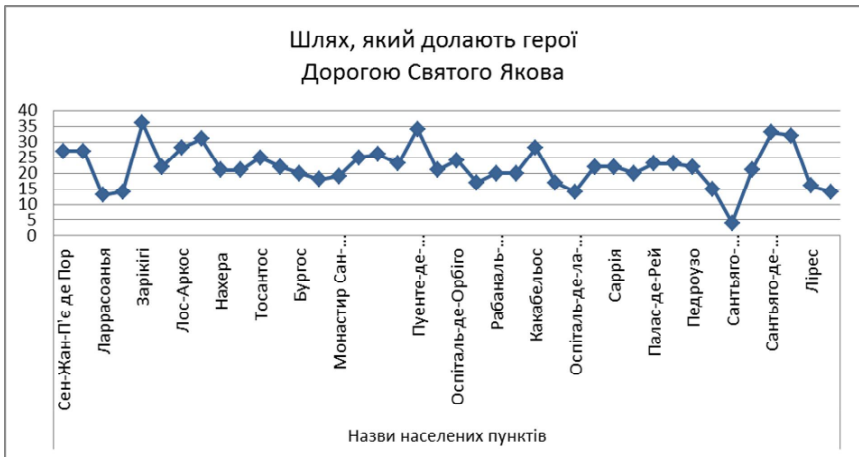

Рис. 1 Шлях, який долають герої Дорогою Святого Якова

Усередньому за день наші головні герої долали приблизно 15-20 км. На своєму досить довгому шляху подорожі з наплічниками (34 дні) головні герої зустрічали різних людей: літніх жінок, молодих дівчат та хлопців, сім'ї з дітьми. Усі вони мали на меті пройти дорогою Святого Якова.

У творі Дзвінки Матіяш «Дорога Святого Якова» відчувається навмисне подання авторкою теми художньої інклюзії. Так, наприклад, згадується хвора дівчинка Олеся, яка, хворіє онкологічним захворюванням: «Уголом кажу, що так і має бути, що хвороба відступає і що я пам'ятаю про Олеся та щодня про неї згадую. Що вона весь час мене супроводжує – маленька мужня дівчинка» [1, с. 52].

Також вплетенням в канву сюжету є той факт, що в притулку наших головних героїв зустрічали люди з фізичними вадами (дауни), слова яких не міг ніхто розібрати: «Притулок, який нам порадили, зветься «Анфас»... У цьому притулку паломників зустрічають люди з особливими потребами «До нас усміхається молода дівчинка із синдромом Дауна» [1, с. 29–30]. Ще одна зустріч читача із подібною героїнею вже майже наприкінці твору, коли Дзвінка згадує Олю – молоду жінку із синдромом Дауна: «Коли я вперше побачила Ольгу, подумала, що їй років шістнадцять. Потім зрозуміла, що їй більше. Виявилося, що Ользі двадцять шість років» [1, с. 164]. Також авторка згадує сліпих людей та співчуває їм: «Свята Лючіє, у храмі якої ми зараз перебуваємо, особливо піклується вбогими, блудниками, що розкаялися, сліпими» [1, с. 187].

Авторка обрала для свого твору пору року осінь. Ми розуміємо, що в осінні дні, як правило йдуть часто дощі. Так і на сторінках твору Дзвінка наголошує, наскільки головним героям важко долати шлях дорогою Святого Якова через вітер та дощ. Письменниця подає образ дощу як певний символ осені, яким наші герої насолоджуються. Вона не приховує той факт, що гуляти під дощем, проходячи такий шлях навіть досить корисно для усвідомлення важкості та складнощів життя.

Зупиняючись кожного разу в нових притулках, паломники чекали на спільну вечерю, під час якої або абсолютно мовчали через значну втому, або активно спілкувались щодо подоланого маршруту. Усюди на шляху паломників супроводжували символи, пам'ятники, знаки, що значно полегшувало їхній шлях. Бо саме тут на Дорозі святого Якова був час, аби розтлумачити усі секрети життя та зануритись у філософію, мистецтво та релігію.

У повісті Дзвінки Матіяш «Дорога святого Якова» мають місце іспанські назви міст, страв. Це додає українському творові світового значення, оскільки, не кожен український читач може за допомогою художнього твору ознайомитись із такими особливостями. Образ собаки, океану, вітру, дощу, гір, лісу, водойм – це ті образи, які додають сил нашим героям та дозволяють подолати шлях в 900 км.

У кінці твору ми розуміємо, що авторка показує нам те, що наприкінці буде початок. Так, цією дорогою Святого Якова бажано пройти хоча б один раз, але ж ніхто не говорить, що не можна ще раз долати цей маршрут. Твір призначений для дорослої аудиторії. Можливо, після прочитання він буде спонукати деяких людей повторити маршрут Дзвінки та очиститись від думок, які постійно напружують, налаштовують на негативне сприйняття дійсності.

Твір спонукає замислитися над смыслом буття та цінувати кожен прожити хвилину, радіти кожному дню посміхаючись та насолоджуючись прекрасною, унікальною можливістю – жити!

Література

1. Дзвінка Матіяш. Дорога Святого Якова. Львів: Видавництво Старого Лева. 2017. 227 с.